

Bewaakte fietsenstalling komt jaar later

Roy Hazenoot

Sassenheim * De bewaakte fietsenstalling bij het station van Sassenheim komt niet dit jaar. Oorspronkelijk was het de bedoeling dat vanaf deze zomer fietsen veilig gestald kunnen worden, maar dat is niet haalbaar gebleken.

Pas in november van dit jaar verwacht de gemeente Teylingen de voorbereidingen, zoals een schets-

ontwerp en een kostenoverzicht, af te hebben. Vervolgens is het aan spoorbeheerder ProRail om de bewaakte stalling neer te zetten.

Tijdelijke oplossing

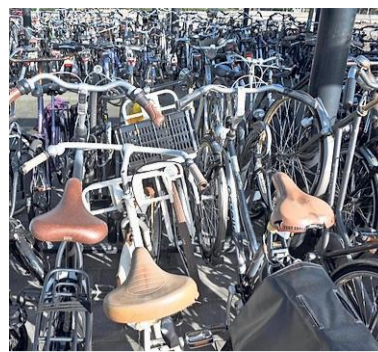
Vanwege de vele fietsen die bij het station worden gestolen, probeert de gemeente een tijdelijke oplossing te regelen.

Gedacht wordt aan toezichthouders die regelmatig het station van Sas-

senheim bezoeken om een oogje in het zeil te houden.

Als de nieuwe stalling er eenmaal staat, is het de bedoeling dat werknemers van de Maregroep van 7.00 tot 19.00 uur de boel bewaken.

Dit zijn mensen die een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Door de bewaking op deze manier te regelen hoopt Teylingen de werkgelegenheid voor deze groep te stimuleren.

Stalling. ARCHIEFFOTO LEIDSCH DAGBLAD

Regionaal **7**

Duin- en Bollenstreek

Lissenaren bepleiten sluiting bij Raad van State

'Supermarkt moet op zondag dicht'

Jan van Ommen

Den Haag/Lisse * Twee burens van de Dirk aan de Heereweg in Lisse willen dat de supermarkt op zondag dicht gaat. De Raad van State boog zich maandag over die eis tijdens een zitting van het college in Den Haag.

De betreffende burens waren om onbekende reden zelf niet aanwezig bij de rechtszaak. Ook de gemeente

Lisse liet het afweten. De raadsman van supermarkt Dirk van den Broek was er wel. Volgens hem liggen de burens al een paar jaar met de gemeente en het bedrijf overhoop. De twee bezwaarmakers wonen vlakbij de laad- en losplaats van de supermarkt.

Geen genoeg

Hoewel Dirk het aantal bevoorradingen heeft teruggeschroefd naar

vier op een doordeweekse dag en twee op zondag, nemen de burens daar geen genoegen mee. Zij vinden de supermarkt sowieso op zondag dicht moet, omdat die volgens de oude Zondagswet te veel herrie produceert.

De rechter wilde van de Dirk-zegsman weten waarom de supermarkt niet alles op zaterdag kan aanvoren. „Dat gaat niet omdat in elk geval zondagochtend vroeg het verse

brood moet worden aangevoerd en om half twaalf de andere versproducten zoals groente en fruit”, legde de raadsman uit. „Minder dan twee laad- en losbewegingen kan echt niet.”

200 meter

Verder betwijfelde hij of het twee keer laden en lossen in strijd is met de Zondagswet. Die stelt dat activiteiten op een afstand van minimaal

200 meter niet te horen mogen zijn. Op die afstand is volgens de raadsman van Dirk niets te merken van de bestelwagens met vers brood en de vrachtwagens met groente en fruit. De burens hebben dat ook niet aangetoond met een eigen geluidsonderzoek, bleek tijdens de zitting. Staatsraad Lubberdink beslist binnen enkele weken of de supermarkt al dan niet 's zondags de deuren gesloten moet houden.

Jumbojets krijgen camera's om bosbrand te ontdekken

Bol van innovatie

De Duin- en Bollenstreek staat bol van bedrijven die zich bezighouden met innovatie. Dat geldt voor de landbouwsector maar ook voor bijvoorbeeld de ruimtevaarttechniek. Leidsch Dagblad duikt in de wereld van innovatie en belicht elke week een bijzonder of vernieuwend initiatief of idee. Voor de aflevering van vandaag SkyfloX in Noordwijk waar ORCA wordt ontwikkeld.

Als je familie of vrienden van Schiphol afhaalt, is het handig om even via internet te kijken wanneer het vliegtuig precies landt. Met een blik op het scherm zie je het vliegtuig met jouw thuiskomers over Europa vliegen en uiteindelijk in de wirwar van vliegtuigen op Schiphol landen. Al die vliegtuigen zijn een potentieel instrument voor SkyfloX. Het bedrijf dat in het SBIC-gebouw in Noordwijk is gevestigd, wil vliegtuigen voorzien van camera's en andere sensoren om onder andere foto's van de aarde te maken.

Voordeel is dat je geen dure satellieten hoeft te lanceren, een kapotte camera kan vervangen en heel vaak actuele foto's kan maken. Alleen van Schiphol vertrekken en landen dagelijks al rond de 1.500 vliegtuigen, boven Europa 30.000.

„De installaties kunnen voor allerlei doeleinden worden ingezet. Denk aan het in kaart brengen van havengebieden, vervuiling op zee, brandhaarden, oliereserves, ontbossing, een rampgebied of betere klimaatgegevens. De gegevens worden veel frequenter en preciezer als we vliegtuigen gebruiken, zonder dat we extra vluchten maken of nieuwe satellieten moeten lanceren”, vertelt de 32-jarige Lyssandre Rammos, één van de eigenaren van SkyfloX. Het idee om burgervliegtuigen uit te rusten met camera's komt van zijn vader Emmanuel Rammos.

Lyssandre Ramos wijst aan waar de camera onder het vliegtuig moet komen.

FOTO HIELCO KUIPERS

Hij heeft dertig jaar bij ESA gewerkt en hield zich onder meer bezig met telecom- en satellietconstellaties. „Bij een onderzoek naar instrumenten en camera's onder drones en ballonnen als alternatief voor satellietconstellaties, zag hij hoe druk het al in het luchtruim was. Toen ontstond het idee om burgervliegtuigen met camera's, met het gewicht van een halve koffer, uit te rusten”, vertelt zoon Rammos die lucht- en ruimtevaarttechniek in Delft studeerde. „De werelden van luchtvaart en ruimtevaart zijn gescheiden. Bij dit idee komen beide werelden samen. Het bleek dat nog niemand op dit idee was gekomen.” Na brainstormsessies op ESA werd groen licht gegeven en patent aangevraagd. Vader en zoon Rammos kregen vervolgens een licentie om Optical and Radio-frequency Constellations on Air-

craft (ORCA) verder uit te werken. „Tot bijna een half jaar geleden konden we niets vertellen om te voorkomen dat iemand anders met het idee aan de haal ging. We hopen in 2019 de eerste vliegtuigen met camera's uit te rusten.” Daarvoor moeten nog een paar hobbels worden genomen. De afgelopen maanden is onderzocht of er wettelijke bezwaren zijn, hoe de camera's werken, of ze geen gevaar opleveren voor de vliegtuigen maar ook hoe je het idee in de markt zet. Samen met TUI Nederland, TNO in Den Haag, een hoogleraar Lucht- en ruimtevaart, een Belgisch aardobservatiebedrijf, een Duits luchtvaartcertificeringsbedrijf en Duitse verkooporganisatie is gekeken naar de technische, wettelijke- en businesskant van het plan. Twee proefvluchten wezen uit dat ORCA gebruik kan maken van het

bestaande telecomnetwerk en dat de camera's voldeden aan de verwachtingen.

De volgende stap is om vijf tot tien behuizingen van ongeveer 20 bij 50 centimeter groot, voorzien van een fotocamera, thermische camera en antennes te bouwen. Die zullen vervolgens onder vliegtuigen worden gemonteerd. De aerodynamische 'doos' komt aan de achterkant om het dataverkeer van het vliegtuig niet te storen en zo weinig mogelijk wrijving te geven. Zodra deze payloads, zoals ze in vaktermen heten, zijn gecertificeerd en dus veilig verklaard, kunnen ze op grote schaal worden geplaatst. „Het gaat om een hele grote bus vol ingewikkelde systemen waar je iets aan vast maakt. Dat kan niet met een beetje ducttape.”

Als het zover is, maakt dus elk vliegtuig foto's van mijn achter-

tuint? „Dat kunnen satellieten en google maps nu al en daar kun je niets aan doen. Een luchtruim kun je als land wel afsluiten. Privacy is wel degelijk belangrijk. We hebben ons systeem ontworpen met een lagere resolutie dan technisch mogelijk. Zo worden er bijvoorbeeld geen gezichten herkenbaar. Verder is door het patent met ESA bijvoorbeeld militair gebruik uitgesloten. Zelf doelen we op de inzet voor milieudoeleinden. Hoe mooi is het dat de brandweer een bosbrand snel ontdekt, olie lekkages of zwakke plekken in een dijk snel worden gezien of vervuiling in de stad? Ideeën genoeg voor deze toepassing. Dat maakt SkyfloX ook zo leuk.”

Roza van der Veer

Tip voor deze rubriek? Mail naar bollenstreek@leidschdagblad.nl.